

Na splošno prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva se ni mogoče sklicevati za izpodbijanje klavzule iz pogodbe, sklenjene med proizvajalcem medicinskih pripomočkov in zavarovalnico, ki ozemeljsko omejuje kritje zavarovanja civilne odgovornosti

Sodišče v sestavi velikega senata je v sodbi TÜV Rheinland LGA Products in Allianz IARD (C-581/18), ki je bila izdana 11. junija 2020, razsodilo, da se splošna prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva¹ ne uporablja za klavzulo, določeno v pogodbi, sklenjeni med zavarovalnico in proizvajalcem medicinskih pripomočkov, s katero je geografski obseg kritja zavarovanja civilne odgovornosti zaradi teh pripomočkov omejen na škodo, nastalo na ozemlju ene same države članice, saj tak položaj v sedanjem stanju prava Unije ne spada na področje uporabe tega prava.

Nemška državljanka s prebivališčem v Nemčiji si je leta 2006 v tej državi članici dala vstaviti prsne vsadke, ki jih proizvaja družba Poly Implant Prothèses SA (v nadaljevanju: PIP) s sedežem v Franciji. Družba TÜV Rheinland LGA Products GmbH (v nadaljevanju: TÜV Rheinland) je bila od leta 1997 v skladu z Direktivo 93/42 o medicinskih pripomočkih² s strani družbe PIP pooblaščen, da opravlja oceno načrtovanja, izdelave in končnega pregleda prsni vsadkov, ki jih je proizvajala družba PIP. Družba TÜV Rheinland je po več pregledih, opravljenih pri družbi PIP, odobrila sistem kakovosti in obnovila ES potrdila o pregledu, ki zagotavljajo skladnost teh vsadkov z zahtevami iz navedene direktive.

Poleg tega je družba PIP z družbo AGF IARD SA, ki jo je nasledila družba Allianz IARD SA (v nadaljevanju: Allianz), sklenila zavarovalno pogodbo za kritje svoje civilne odgovornosti zaradi proizvodnje teh vsadkov. Ta pogodba je vsebovala klavzulo, ki je geografski obseg kritja zavarovanja omejila na škodo, nastalo v metropolitanski Franciji ali na francoskih čezmorskih departmajih in ozemljih.

Agence française de sécurité sanitaire des produits de santé (francoska agencija za sanitarno varnost zdravstvenih proizvodov) je leta 2010 ugotovila, da so bili prsni vsadki, ki jih proizvaja družba PIP, napolnjeni z nedovoljenim industrijskim silikonom. Družba PIP je bila likvidirana leta 2011. Poleg tega je Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte (zvezni inštitut za zdravila in medicinske pripomočke, Nemčija) leta 2012 zadevnim pacientom svetoval preventivno odstranitev vsadkov, ki jih proizvaja družba PIP, zaradi tveganja predčasnega pretrganja vsadkov in ker bi uporabljeni silikon lahko povzročil vnetje.

Zadevna pacientka je pri pristojnem nemškem sodišču vložila odškodninsko tožbo, s katero je plačilo odškodnine zahtevala solidarno od zdravnika, ki ji je vstavil prsne vsadke z napako, družbe TÜV Rheinland in zavarovalnice Allianz. Med drugim je trdila, da ima v francoskem pravu pravico vložiti neposredno tožbo proti zavarovalnici Allianz, čeprav zavarovalna pogodba vsebuje klavzulo, ki omejuje zavarovalno kritje na škodo, nastalo v Franciji, ker naj bi bila ta klavzula v nasprotju s pravom Unije. Ker je bila njena tožba na prvi stopnji zavrnjena, je vložila pritožbo pri

¹ Določena v členu 18, prvi odstavek, PDEU.

² Direktiva Sveta 93/42/EGS z dne 14. junija 1993 o medicinskih pripomočkih (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 12, str. 82).

Oberlandesgericht Frankfurt am Main (višje deželno sodišče v Frankfurtu na Majni, Nemčija), ki se sprašuje o združljivosti te klavzule s prepovedjo vsakršne diskriminacije na podlagi državljanstva iz člena 18, prvi odstavek, PDEU in je Sodišču v zvezi s tem predložilo več vprašanj za predhodno odločanje.

Sodišče je najprej preučilo, ali se člen 18, prvi odstavek, PDEU uporablja za to zadevo. V zvezi s tem je spomnilo, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso ta določba uporablja, če sta izpolnjena dva kumulativna pogoja: prvič, položaj, v katerem je prišlo do zatrjevané diskriminacije, mora spadati na področje uporabe prava Unije in, drugič, za tak položaj se ne sme uporabljati nobeno posebno pravilo, ki je določeno v Pogodbah in katerega namen je prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva.

Da bi Sodišče preverilo, ali je prvi pogoj v obravnavanem primeru izpolnjen, je preučilo, prvič, ali je bil položaj iz postopka v glavni stvari urejen s predpisi prava Unije. Navedlo je, da v sekundarnem pravu (zlasti v direktivah 93/42 in 85/374³) ni nobene določbe, ki bi določala obveznost proizvajalca medicinskih pripomočkov, da sklene zavarovanje civilne odgovornosti za kritje tveganj, povezanih s temi pripomočki, ali ki bi urejala tako zavarovanje. Sodišče je ugotovilo, da v sedanjem stanju prava Unije zavarovanje civilne odgovornosti proizvajalcev medicinskih pripomočkov za škodo, povezano s temi pripomočki, s tem pravom ni urejeno.

Drugič, Sodišče je preverilo, ali zadevni položaj spada na področje uporabe ene od temeljnih svoboščin, določenih s Pogodbo DEU, zaradi obstoja konkretne povezave med tem položajem in tako svoboščino, na podlagi katere bi bilo mogoče navedeni položaj uvrstiti na področje uporabe Pogodb v smislu člena 18, prvi odstavek, PDEU.

Kar zadeva, najprej, prosto gibanje državljanov Unije, je Sodišče poudarilo, da zadevna pacientka ni izkoristila svoje pravice do prostega gibanja, saj zahteva plačilo odškodnine iz naslova zavarovanja zaradi škode, ki jo je povzročila vstavitve prsnih vsadkov v državi članici, v kateri prebiva, tako da med položajem iz postopka v glavni stvari in to svoboščino ni nobene konkretne povezave. Dalje, v zvezi s svobodo opravljanja storitev je Sodišče navedlo, da zadevni položaj prav tako nima konkretne povezave s to svoboščino, ker je zadevna pacientka prejela zdravstveno oskrbo v državi članici, v kateri prebiva, in ker je bila zadevna zavarovalna pogodba sklenjena med družbama s sedežem v isti državi članici, v tem primeru v Franciji. Nazadnje, v zvezi s prostim pretokom blaga je Sodišče poudarilo, da se spor o glavni stvari ne nanaša na sam čezmejni pretok blaga – čezmejni pretok zadevnih prsnih vsadkov poleg tega ni omejevala nobena diskriminatorna ovira – ampak na škodo, ki jo povzroči blago, ki je bilo predmet takega pretoka. Zato zadevni položaj prav tako nima konkretne povezave s prostim pretokom blaga.

Sodišče je tako ugotovilo, da ta položaj ne spada na področje uporabe prava Unije v smislu člena 18, prvi odstavek, PDEU, zato je treba uporabo te določbe v obravnavani zadevi izključiti.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

³ Direktiva Sveta 85/374/EGS z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 1, str. 257).